

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.07.1986, sp. zn. 4 Tz 19/86, ECLI:CZ:NS:1986:4.TZ.19.1986.1

Číslo: 41/1987

Právní věta: Nejde o porušení důležité povinnosti ve smyslu § 130 odst. 1 tr. zák., jestliže řidič motorového vozidla, jedoucí na přímém úseku silnice přiměřenou rychlostí, chce vozidlo zastavit a v důsledku řidičské nezkušenosti na mokré vozovce prudce zabrzdí, uvede je tím do smyku a způsobí na něm větší škodu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.07.1986

Spisová značka: 4 Tz 19/86

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Porušování povinnosti v provozu socialistické organizace

Předpisy: 140/1961 Sb. § 130 141/1961 Sb. § 112 ods. 2 100/1975 Sb. § 2 ods. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41

Nejde o porušení důležité povinnosti ve smyslu § 130 odst. 1 tr. zák., jestliže řidič motorového vozidla, jedoucí na přímém úseku silnice přiměřenou rychlostí, chce vozidlo zastavit a v důsledku řidičské nezkušenosti na mokré vozovce prudce zabrzdí, uvede je tím do smyku a způsobí na něm větší škodu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 21. 7. 1986 sp. zn. [4 Tz 19/86](#).)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR ve prospěch odsouzeného R. M., Nejvyšší soud ČSR zrušil pravomocný rozsudek okresního soudu v České Lípě ze dne 24. září 1985 sp. zn. 3 T 758/85 a podle § 226 písm. b) tr. ř. obviněného R. M. zprostil žaloby pro trestný čin porušování povinnosti v provozu socialistické organizace podle § 130 odst. 1 tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že dne 24. 6. 1985 kolem 7.45 hod. řídil svěřený nákladní automobil Š 706 SPZ LI 94-93, patřící n. p. Silnice Ústí nad Labem, po silnici č. 270 a u obce Postřelná v okrese Česká Lípa si při zastavování vozidla na mokré silnici počínal neopatrně, s vozidlem dostal smyk, havaroval mimo silnici a způsobil tak na vozidle škodu ve výši 12 058,- Kčs.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem okresní soud v České Lípě uznal obviněného R. M. vinným trestným činem porušování povinnosti v provozu socialistické organizace podle § 130 odst. 1 tr. zák. spáchaný skutkem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku a uložil mu podle § 130 odst. 1 tr. zák., § 43 odst. 1 a § 44 odst. 1, 3 tr. zák. trest nápravného opatření v trvání čtyř měsíců se srážkou z odměny za práci ve výši 15 ve prospěch státu. Současně přijal záruku za nápravu obviněného podanou základní organizací Revolučního odborového hnutí n. p. Silnice Ústí nad Labem, závod 1 Liberec. Rozsudek nabyl právní moci dne 8. 10. 1985.

Proti němu podal generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. Vytýká v ní, že okresní soud nezjistil skutečný stav věci, jak mu ukládá § 2 odst. 5 tr. ř., neboť výši škody způsobené na vozidle stanovil podle nesprávných závěrů znaleckého posudku z oboru ekonomiky, odvětví ceny a odhady motorových vozidel; tento důkaz bylo nadto nutno považovat jen za listinný důkaz, protože znalec nebyl v této věci příbrán orgánem činným v trestním řízení podle příslušných ustanovení trestního řádu. Vadné hodnocení provedených důkazů spočívá podle stížnosti pro porušení zákona v tom, že okresní soud posoudil jednání obviněného jako porušení důležité povinnosti jeho zaměstnání, ačkoli příčina nehody záležela v nedostatku řidičských zkušeností a obviněný porušil jen obecné ustanovení vyhlášky o pravidlech silničního provozu, které za porušení takové povinnosti nelze považovat.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že byl porušen zákon.

Okresní soud v České Lípě správně zjistil, že obviněný havaroval služebním vozidlem proto, že chtěl vozidlo na mokré vozovce zastavit a brzděním je přivedl do smyku. Soud však nesprávně zjistil výši škody, která jednáním obviněného vznikla. Na žádost poškozené organizace vypracoval znalec ing. P. Š. znalecký posudek z oboru ekonomiky, odvětví ceny a odhady motorových vozidel. V něm škodu vyčíslil na částku 12 058,- Kčs. Uvedený znalec nebyl v dané věci příbrán postupem podle § 105 odst. 1 tr. ř., a proto okresní soud správně považoval uvedený posudek za listinný důkaz ve smyslu § 112 odst. 2 tr. ř. a v hlavním líčení jej přečetl. Přehlédl však, že uvedený doklad o výši škody obsahuje chybu, neboť do technické hodnoty vozidla po dopravní nehodě není započtena též hodnota jeho rámu. V důsledku toho a dalších nepřesností ve vyčíslení škody pak okresní soud vycházel z vyšší škody na vozidle, než jaká byla skutečně způsobena.

Okresní soud pochybil i při právním posouzení věci. Trestného činu podle § 130 odst. 1 tr. zák. se dopustí ten, kdo z nedbalosti poruší nebo nesplní důležitou povinnost svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, zejména technologickou kázeň, a způsobí tím poruchu v hospodářské činnosti státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace nebo větší škodu na majetku, který je v socialistickém vlastnictví. Přitom porušení důležité povinnosti, jako jeden ze znaků skutkové podstaty uvedeného trestného činu nelze chápat porušení jakékoliv povinnosti vyplývající ze zaměstnání obviněného, ale je třeba stupeň důležitosti porušené povinnosti hodnotit i jejím porovnáním s ostatními povinnostmi vyplývající z jeho zaměstnání. Je nutno brát též v úvahu, jaké nebezpečí pro lidský život, zdraví nebo majetek v dané situaci z porušení této povinnosti hrozilo.

Obviněný zavinil dopravní nehodu tím, že nepřizpůsobil své chování stavu a povaze silnice. Porušil tím ustanovení § 2 odst. 2 vyhl. č. 100/1975 Sb. Toto ustanovení, které jako rámcové ustanovení stanoví základní pravidla chování všech účastníků silničního provozu, se zpravidla uplatňuje je tehdy, nedojde-li k porušení závažnějších ustanovení citované vyhlášky. Obviněný se uvedeného jednání dopustil na přímém rovném úseku vozovky s dobrým povrchem o šíři 8,8 m, opatřené krajnicemi širokými na každé straně 0,4 m, a v místě, kde po obou stranách byla ještě vozovka rozšířena o pruhy pro zastávku autobusů široké více než pět metrů. Obviněný jel ve vozidle sám, jel dovolenou rychlostí

a v jeho směru jízdy ani v nejbližší vzdálenosti v protisměru jiné vozidlo nejelo. Za této situace nebylo možno dovodit, že ze strany obviněného šlo o takové porušení pravidel silničního provozu, při kterém obvykle dochází k nebezpečí pro lidský život nebo zdraví nebo k větším škodám na majetku. V jednání obviněného tedy nelze spatřovat porušení důležité povinnosti jeho zaměstnání ve smyslu § 130 odst. 1 tr. zák. a pro nedostatek zákonného znaku skutkové podstaty uvedeného trestného činu nemohl být proto obviněný uznán vinným tímto trestným činem. K tomu se dodává, že z hlediska nebezpečnosti jeho činu pro společnost, a tedy znaku charakterizujícího trestný čin podle § 3 odst. 1 tr. zák., měl okresní soud ve prospěch obviněného hodnotit též okolnost, že nedodržení zmíněného ustanovení vyhl. č. 100/1975 Sb. nemělo základ v hazardním nebo jinak nebezpečném způsobu jízdy, který by svědčil o nedisciplinovanosti obviněného jako řidiče, ale bylo důsledkem jeho nezkušenosti; obviněný byl totiž držitelem řidičského průkazu po dobu pouhého půl roku, s uvedeným vozidlem jezdil do doby nehody jen asi tři měsíce a měl najeto přibližně osm tisíc kilometrů.